

امام حسن مجتبی «علیه السلام»، ضامن بقاء اسلام

امام حسن مجتبی «علیه السلام»، ضامن بقاء اسلام

مهدی عزیزی

هفتم صفر، بنا بر قول مشهور نزد علمای مذهب امامیه سالروز شهادت سبط اکبر رسول اکرم صلی الله علیه و آله، حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام است. هر چند برخی از علماء، تاریخ شهادت ابن امام بزرگوار را بیست و هشتم صفر ذکر کرده اند ولی بر خلاف تصور عموم مردم، قول هفتم صفر، نزد علما مشهورتر بوده و سیره عملی علماء و متشرعه اینگونه بوده است که حضرات در روز هفتم ماه صفر، در کلیه بلاد شیعه اقامه عزای می نمودند. این سنت به طور خاص، در نجف اشرف و حوزه علمیه قم به شکل پررنگی اقامه می شده است. پس از ورود آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری «قدس سره» به قم و تاسیس حوزه، ایشان دستور به تعطیلی بازار، حوزه علمیه و اقامه عزای در این روز داده و پس از ایشان حفظ سنت اقامه عزای هفتم صفر، سیره بزرگانی همچون آیات عظام بروجردی و گلپایگانی «قدس سرهما» که هر کدام در زمان خود مسئولیت حوزه را به عهده داشته اند، بوده است.

این امام بزرگوار نزد علمای اهل سنت هم جایگاه ویژه ای داشته و احادیث متعددی در فضیلت این بزرگوار از کتب اهل سنت نقل شده است.

مسلم در صحیح خود از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله نقل می کند که ایشان خطاب به حسن علیه السلام فرمود: **خدایا من او را دوست دارم پس تو هم او را دوست بدار و هر کس که او را دوست دارد ، دوست بدار!**^[1]

ترمذی در السنن می گوید: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس حسن و حسین را دوست بدارد مرا دوست داشته و هر کس بغض و کینه این دو را به دل داشته باشد از من بغض دارد.^[2]

بخاری در صحیح می گوید: هیچ کس از حسن بن علی به پیامبر شبه تر نبود.^[3]

این حدیث مشهور پیامبر صلی الله علیه و آله است که برخی همچون احمد بن حنبل و نسائی و ترمذی و دیگران از پیامبر رحمت صلی الله علیه و آله نقل کرده اند که حضرت فرمودند: حسن و حسین دو آقای جوانان اهل بهشت هستند.^[4] که این حدیث به وضوح دلالت بر عصمت و جلالت شأن این امام بزرگوار دارد.

از ابن عباس نقل شده که رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: چون فرزندم حسن را به زهر شهید کنند ملائکه آسمان های هفت گانه بر او گریه کنند و همه چیز بر او بگرید حتی مرغان هوا و ماهیان دریا. هر که بر او بگرید دیده اش کور نشود روزی که دیده ها کور می شود و هر که در مصیبت او اندوهناک شود اندوهناک نشود دل او در روزی که دل ها اندوهناک شود و هر که او را زیارت کند قدمش بر صراط ثابت گردد روزی که قدم ها بر آن لرزان است.^[5]

زندگی این امام بزرگوار سراسر مجاهده در راه خدا و عبودیت و بندگی بود. ایشان در زمان خلافت پدر بزرگوارش حضرت علی علیه السلام دوشادوش ایشان به تلاش برای اصلاح امور مسلمین، مجاهدت های بسیار و رفع فتنه ها و حل مشکلات جامعه اسلامی پرداخته و بعد از شهادت امام علی علیه السلام با بیعت مردم، زمام امور مسلمین را به عهده گرفتند.

هر چند ایشان به استناد آیه تطهیر معصوم و از هر خطا و گناهی پاک و مبرا بوده بنا بر این سزاوارترین فرد بعد از امام علی علیه السلام برای اداره امور مسلمین و خلافت رسول خدا صلی الله علیه و آله بودند ولی در شرایطی که خواص جامعه آن روز به ایشان پشت کرده و از نصرت و یاریش در جهت

اصلاح امت شانه خالی کردند، به جهت رفع فتنه ها و حفظ کيان اسلام و جلوگیری از تفرقه امت اسلامی زمامداری امور مسلمین را با شرط و شروط خاصی به معاویه واگذار کردند و در اجرای این فریضه مهم الهی که حفظ وحدت امت اسلام بود، بی مهربی های فراوان دیدند.

هر چند معاویه به هیچیک از شروطی که با امام مجتبی علیه السلام تعهد کرده بود پایبند نشد و خلافت را به سلطنت تبدیل کرد ولی حرکت وحدت ساز امام حسن علیه السلام در آن برهه حساس از تاریخ ضامن بقاء اسلام و مسلمین و دفع فتنه ها از جامعه اسلامی گردید. سیره عملی اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله درس بزرگی برای داعیان وحدت مسلمین است تا برای حفظ کيان اسلام و مسلمانان امر مهم را فدای اهم ساخته و حتی در صورت لزوم از خواسته ها و جایگاه های مشروع خویش صرفنظر کرده و همه هستی خویش را برای حفظ اسلام و جلوگیری از فتنه در بین مسلمین به کار گیرند.

[1] . صحیح مسلم، ج4، باب فضائل الحسن و الحسين علیهما السلام

[2] . السنن الکبری، ج5، باب فضائل الحسن و الحسين علیهما السلام

[3] . صحیح البخاری، ج6، باب مناقب الحسن و الحسين علیهما السلام

[4] . مسند احمد، ج17، ص31 و سنن ترمذی، ج5، ص473 و السنن الکبری، ج5، ص50

[5] . منتهی الامال ج1 ص 322